

Ontmoeting 1 Omgevingsvisie Bergeijk

Op donderdagavond 27 mei kwamen bewoners en ondernemers bijeen in de eerste digitale Ontmoeting voor de omgevingsvisie van de gemeente Bergeijk. Tijdens de bijeenkomst praatten de inwoners mee over de toekomst van de gemeente aan de hand van een aantal thema's. Deze input wordt gebruikt om de Bergeijkse Omgevingsvisie te maken.

Avondvoorzitter Edwin Oude Weernink opende de avond met een inleiding waarin ook een aantal spelregels voor de digitale bijeenkomst zijn gedeeld. Wethouder Mathijs Kuijken heette de deelnemers welkom en stipte kort aan waar het deze avond over zou gaan. Daarna volgde een algemene uitleg over de Omgevingswet en de rol van de omgevingsvisie door Edwin.

De enthousiaste spreker deze avond was Jan Burgmans. Hij nam de deelnemers mee vanuit de verschillende rollen van een ondernemer, een inwoner en een bezoeker/toerist. Bij elke rol lichtte hij zijn kijk op deze rollen toe en gaf hij aan wat belangrijke zaken zijn voor de toekomst van gemeente Bergeijk.

Na dit plenaire deel was het tijd voor de deelnemers om aan de slag te gaan. Zij schoven digitaal aan bij twee van de vijf thema's: wonen, werken & ondernemen, voorzieningen & verbondenheid, groen, water & klimaat en mobiliteit & bereikbaarheid. Wat voor type woningen willen we over 10 jaar? Hoe zien wij de toekomst van het ondernemerschap in de gemeente? Hoe gaan we in de toekomst om met onze voorzieningen? Hoe zorgen we samen dat we aan een klimaatadaptieve gemeente werken? En wat vinden we van de bereikbaarheid in onze gemeente? Deze en vele andere vragen stonden centraal in de verschillende gespreksgroepen. Deze inbreng wordt gebruikt door de gemeente Bergeijk om de omgevingsvisie op te stellen. Hieronder volgt een verslag van de belangrijkste punten die op tafel zijn gekomen, gesorteerd per thema.

Wonen

- Deelnemers geven aan dat er behoefte is aan meer betaalbare woningen in Bergeijk, zowel huur als koop. Er dienen voor jong- en oud meer woningen te komen om zo ook doorstroming te creëren. Kijk als gemeente ook naar gezamenlijke woonvormen om bijvoorbeeld samen zorg te kunnen organiseren.
- Volgens de deelnemers zijn er met name te weinig betaalbare woningen voor starters beschikbaar. Mogelijkheden worden gezien in het bouwen van kleine woningen, studio's of loftwoningen. Waar volgens de deelnemers ook aandacht naartoe moet is het versterken van de voorzieningen voor de jongeren. Op deze manier kunnen we de jeugd binnen Bergeijk houden.
- Kijk als gemeente ook naar de mogelijkheden voor bestaande woningvoorraad en kijk hierbij ook buiten de bebouwde kom. Denk bijvoorbeeld ook aan het opsplitsen in kleine woningen.
- Voor het realiseren van betaalbare woningen dient de gemeente te kijken naar eigen gronden. Maak deze gronden bijvoorbeeld aantrekkelijk voor CPO projecten zodat de woningbouw goedkoper kan. Geef hierbij ook de ruimte aan starters en kleine ondernemers.

Werken en ondernemen

- Deelnemers gaven aan dat er voldoende werkgelegenheid in Bergeijk is. Er is veel ontwikkel- en maakwerkindustrie.
- Volgens de deelnemers is er een afname in het aantal agrarische bedrijven. De ruimte voor de agrarische sector moet worden behouden. Er dient ook ruimte te zijn voor verbeteringen. Bergeijk

moet de agrariër helpen zich te ontwikkelen, dit hoeft niet perse alleen om vergroting te gaan, maar dit kan ook gaan om kwalitatieve verbeteringen.

- Er worden kansen gezien voor werken en ondernemen in het buitengebied. Hier dienen wel meer mogelijkheden/vrijheden te komen voor ondernemers. Bijvoorbeeld voor kleine zelfstandigen die bij hun woning opslagruimte nodig hebben. Hierbij wordt er wel vermeld dat ondernemen niet ten koste moet gaan van de natuur en de leefbaarheid voor de eigen inwoners.
- Voor de jonge ondernemers/starters is er te weinig kantoorruimte beschikbaar. Op de industrieterreinen zou er ruimte moeten zijn voor gezamenlijke kantoorruimtes. Jonge bedrijven moeten letterlijk en figuurlijk de ruimte krijgen.
- De bestaande horeca in kleine kernen heeft het moeilijk. Belang is het behoud hiervan voor de leefbaarheid. Mogelijk is dit via de huurprijzen te faciliteren. Ook in het centrum moet ruimte zijn voor uitbreiding in horeca.
- Deelnemers zijn er enthousiast over dat sommige agrarische bedrijven veranderen in verblijfsrecreatie (campings en b&b's). Daarnaast moeten er ook voldoende recreatieve voorzieningen zijn voor de inwoners zelf, er zijn in Bergeijk veel jonge gezinnen.

Voorzieningen en verbondenheid

- Over de toekomst van verenigingen in Bergeijk zijn de meningen verdeeld. Enerzijds werd gezegd dat er liever een paar krachtige verenigingen zijn dan een aantal kleinere. Anderzijds werd het belang van het behoud van de eigen verenigingen benoemd. Dit om de leefbaarheid en de verkeersstromen op peil te houden. Tevens is het voor de jeugd ook van belang dat zij zelfstandig naar de sport toe kunnen.
- Om ervoor te zorgen dat onze ouderen langer thuis kunnen blijven wonen werden een aantal oplossingen aangedragen: burenhulp/naastenhulp koppelen aan eenzame bewoners, een koffie-buddy, wijkvoorzieningen opzetten die de mensen in de gaten houden. Gemeenschap De Hooge Berkt werd benoemd als een voorbeeld voor goede buurtzorg. Men gaat niet op de koffie, maar er wordt wel gepolst hoe het gaat.
- De toegankelijkheid van de openbare ruimte in Bergeijk wordt als goed ervaren. Op t' Hof maken de hoge drempels de toegankelijkheid lastiger, met name voor fietsers. Ook werd er aangedragen dat het doortrekken van de groene wandelverbindingen tussen de kernen de toegankelijkheid kan verbeteren (bijvoorbeeld nabij de Beekloop tussen Bergeijk en Westerhoven).
- Met de stelling: *Niet alle voorzieningen kunnen en hoeven in alle dorpen*, was het merendeel het oneens. Voorzieningen zijn belangrijk voor de verbondenheid en in elke kern hebben we een plein nodig om elkaar te ontmoeten.

Groen, water en klimaat

- Op de vraag of woningbouw ten koste mag gaan van het buitengebied, gaven de deelnemers aan eerst te zoeken naar inbreiding en gebruik te maken van bestaande bebouwing. We moeten proberen in de kernen te verdichten. Een deelnemer gaf ook aan kansen te zien voor woningen wanneer bedrijven uit de kernen willen.
- Deelnemers zijn tevreden over de hoeveelheid groen in de gemeente. Het groen in de gemeente dienen we te behouden en te bevorderen. In de kern Bergeijk is meer verstedelijking te zien ten opzichte van de omliggende kernen. Er mag meer (volwassen) groen zijn binnen de kernen.
- Deelnemers waren van mening dat er in de gemeente voldoende groen is om te bewegen, te fietsen en te wandelen. Er werd wel benoemd dat er geen uitgezette routes in Bergeijk zijn, zo moet je bijvoorbeeld op en neer lopen bij de Keersop. Ook zijn de speelplaatsen soms wat verouderd en voor de oudere Bergeijkers werd er aangestipt dat het bos niet altijd begaanbaar is of te ver weg gelegen is.
- Bestaande natuurgebieden in Bergeijk zijn redelijk goed bereikbaar. Deelnemers gaven aan dat er in het buitengebied meer natuur bij mag komen. We moeten rekening houden met de balans tussen recreatie en natuurwaarden.

- Deelnemers geven aan dat er in het buitengebied meer aandacht zou moeten naar biodiversiteit, bijvoorbeeld door het inzetten van reststroken of het inzetten van een herenboer. Faciliteer als gemeente de agrariër hierin.
- Stimuleren dat inwoners tuinen vergroenen en het inrichten van de openbare ruimte zodat er meer water vastgehouden kan worden; dit zijn nog enkele oplossingen die zijn aangedragen om verduurzaming in de gemeente te bevorderen.

Mobiliteit en bereikbaarheid

- Bereikbaarheid in onze dorpen wordt als goed ervaren. Bereikbaarheid met het openbaar vervoer kan beter, bussen zijn over het algemeen leeg.
- Knelpunten zitten vooral in het verkeersgedrag, zoals te snel rijden of slordig parkeren.
- In Bergeijk zijn ook een aantal gevaarlijke wegen voor de combinatie tussen fiets en auto, zoals bijvoorbeeld de Eikestraat. Ook wegen als de Fressevenweg en de Pankenstraat verdienen aandacht in het kader van verkeersveiligheid. Verlichting is onder andere een middel dat bij kan dragen aan het veiligheidsgevoel. Een mogelijke oplossing kan ook zijn om auto's en fietsers zoveel mogelijk te scheiden bij bepaalde intensiteiten.
- Deelnemers zien een goede ontwikkeling in de fietsvoorzieningen, zoals de fietspaden van kern tot kern en de fietstunnel. De rol van toeristen is hierin ook belangrijk.
- Er dient ook aandacht te zijn voor goede alternatieven voor de auto. Op deze manier zijn ook minder parkeerplekken nodig.
- Er dient een balans te zijn tussen bereikbaarheid en parkeermogelijkheden bij de voorzieningen. Voorzieningen aan de randen kan ook een optie zijn die de leefbaarheid niet verslechtert (bijvoorbeeld supermarkten).

We kijken terug op een geslaagde eerste Ontmoeting. Wij bedanken de tafelhosts voor hun inzet en wethouder Mathijs Kuijken en Jan Burgmans voor hun bijdrage. Tenslotte bedankt aan alle aanwezigen voor hun digitale deelname.

Ontmoeting 2 Omgevingsvisie Bergeijk

Op dinsdagavond 1 juni kwamen bewoners en ondernemers bijeen in de tweede digitale Ontmoeting voor de Bergeijkse Omgevingsvisie. Tijdens de bijeenkomst praatten de inwoners mee over de toekomst van de gemeente aan de hand van een aantal thema's. Deze input wordt gebruikt om de omgevingsvisie voor Bergeijk te maken.

Avondvoorzitter Laura Neijenhuis opende de avond met een inleiding over de avond waarin ook een aantal spelregels voor de digitale bijeenkomst zijn gedeeld. Wethouder Mathijs Kuijken heette de deelnemers welkom en stipte kort aan waar het deze avond over zou gaan. Daarna volgde een algemene uitleg over de Omgevingswet en de rol van de omgevingsvisie door Laura.

De enthousiaste spreker deze avond was Jan Burgmans. Hij nam de deelnemers mee vanuit de verschillende rollen van een ondernemer, een inwoner en een bezoeker/toerist. Bij elke rol lichtte hij zijn kijk op deze rollen toe en gaf hij aan wat belangrijke zaken zijn voor de toekomst van gemeente Bergeijk.

Na dit plenaire deel was het tijd voor de deelnemers om aan de slag te gaan. Zij schoven digitaal aan bij twee van de vier thema's: wonen, werken & ondernemen, groen, water & klimaat en mobiliteit & bereikbaarheid. Wat voor type woningen willen we over 10 jaar? Hoe zien wij de toekomst van het ondernemerschap in de gemeente? Hoe zorgen we samen dat we aan een klimaatadaptieve gemeente werken? En wat vinden we van de bereikbaarheid in onze gemeente? Deze en vele andere vragen stonden centraal tijdens deze avond. Deze inbreng wordt gebruikt door de gemeente Bergeijk om de omgevingsvisie op te stellen. Hieronder volgt een verslag van de belangrijkste punten die op tafel zijn gekomen, gesorteerd per thema.

Wonen

- Om over 10 jaar prettig te kunnen blijven wonen in Bergeijk gaven deelnemers met name aan dat voorzieningen hierin een belangrijke rol spelen. Bied bijvoorbeeld ruimte aan de inwoners van Bergeijk om te recreëren en houd rekening met alle leeftijdsgroepen. Creëer voorzieningen op loop- en/of fietsafstand. De oproep is ook om creatief om te gaan met woonvoorzieningen, kijk bijvoorbeeld naar het combineren van woningvoorzieningen voor ouderen en jongeren.
- Zowel voor starters als senioren zijn er te weinig woningen beschikbaar, hierdoor wordt de doorstroming geblokkeerd. Denk ook aan kleinere huizen voor ouderen om de doorstroming op gang te brengen. Voor de jeugd is er een tekort aan woningen in de kernen waar zij opgroeien. Met name op het Hof.
- De betaalbaarheid van woningen is tevens een aandachtspunt volgens de deelnemers. Met name in Westerhoven zijn huurwoningen te duur.
- Er dienen ook meer sociale huurwoningen te komen, belangrijk is dat de gemeente hierin faciliteert. Schenk ook aandacht aan de groep die tussen de sociale huur en de particuliere huur vallen.
- Of Bergeijk zich moet richten op het bouwen van woningen voor de Brainport en/of Kempenregio zijn de meningen verdeeld. Enerzijds moet Bergeijk de kans benutten en meer bouwen om aantrekkelijk te zijn voor de Brainport regio. Ook om aan te sluiten op werken in de Brainport en wonen in Bergeijk. Anderzijds stellen deelnemers dat Bergeijk eerst dient te bouwen voor de wensen van de eigen inwoners van Bergeijk.
- De gemeente Bergeijk dient volgens de deelnemers te faciliteren in het bouwen van nieuwe woningen. Het faciliteren van marktpartijen om samen een doel na te streven is hierbij belangrijk. Hier moet wel een goede onderliggende visie vanuit de gemeente aan te pas komen die kijkt naar alle doelgroepen.

Werken en ondernemen

- Bergeijk kent een goede werkgelegenheid met veel verschillende sectoren waarin iedereen in Bergeijk kans heeft om te werken op verschillende niveaus. Een bewoner geeft aan dat er in de maakindustrie in Bergeijk vraag is naar werknemers. Om het werkklimaat over 10 jaar nog steeds aantrekkelijk te houden dient meer ruimte gegeven te worden aan de kleine ondernemers.
- De Kempengemeenten en de Brainport zijn nodig om de kruisbestuiving te behouden. Maar er dient voor gezorgd te worden dat de bedrijven ook in Bergeijk kunnen blijven.
- Sommige deelnemers uitten hun zorgen over het toekomstperspectief van sommige sectoren. Veel jongeren kiezen voor andere beroepen dan het opvolgen van de ouder. Zo is het toekomstperspectief van de agrarische sector onzeker. Ook kan er volgens sommige deelnemers een personeelstekort ontstaan voor beroepen waar veel met handen wordt gewerkt, zoals een loodgieter of een timmerman.
- Het aantal agrariërs neemt af, zaak is dat wij als gemeente het platteland niet moeten laten verloederen. De gemeente moet gaan voor een leefbaar buitengebied, waar gemengde activiteiten mogelijk zijn. Zo kunnen boerderijen die leeg komen te staan benut worden voor horeca en recreatie en kan gekeken worden naar mogelijkheden als groepswonen.

Groen, water en klimaat

- Op de vraag of woningbouw ten koste mag gaan van het buitengebied, gaven de deelnemers aan eerst te kijken naar alle open gebieden in de kernen. Er dient ruimte te zijn voor natuur en groen tussen de kernen (bufferzone).
- Bergeijk is een groene gemeente, deelnemers gaven aan winst van de natuur met name te kunnen behalen in de agrarische gebieden. Ook moet de biodiversiteit in de gemeente worden gestimuleerd, op dit moment is het agrarische landschap behoorlijk kaal. Niet de kwantiteit van het groen is een probleem, met name de kwaliteit.
- Er is genoeg ruimte om te bewegen en te wandelen in Bergeijk, deelnemers zien nieuwe wandelroutes ontstaan en er zijn meer fietspaden bijgekomen.
- Om te zorgen voor meer groen om in te recreëren zou gekeken moeten worden naar extensivering van landbouw en meer natuur tussen de kernen en de Keersop (een lint van groen). Een mooi voorbeeld is de nieuwe natuurstrook bij Westerhoven, hier wordt recreatie en toerisme op een mooie manier gecombineerd met de natuur.

Mobiliteit en bereikbaarheid

- Bereikbaarheid in onze dorpen wordt als goed ervaren. Bereikbaarheid met het openbaar vervoer van en naar de kernen kan beter, met name de mogelijkheden voor vroege en late uren en in het weekend zijn aandachtspunten.
- Deelnemers gaven aan dat de gemeente oog moet blijven houden voor de doorstroming en korte routes voor het landbouwverkeer. De nieuwe ontsluiting draagt hopelijk bij aan het ontlasten van de dorpen.
- Op de doorgaande wegen wordt de snelheid vaak overschreden, wat tot gevaarlijke situaties kan leiden. Een mogelijke oplossing werd aangedragen: het plaatsen van meer kleine snelheidscamera's.
- De huidige wegen en paden worden als aantrekkelijk gezien voor de fietsers/e-bikers. Sommige fietspaden zijn te smal. Er werd aandacht gevraagd voor bermonderhoud zodat de gehele breedte van het fietspad benut kan worden.
- Enkele andere opmerkingen zijn: meer aandacht voor verlichting (bijvoorbeeld bij de Molenstraat), richting Waalre en Riethoven ontbreken stukken fietspaden en de Broekhovenseweg en de Hobbel blijven aandachtspunten wat betreft verkeersdrukte.

We kijken terug op een geslaagde tweede Ontmoeting. Wij bedanken de tafelhosts voor hun inzet en wethouder Mathijs Kuijken en Jan Burgmans voor hun bijdrage. Tenslotte bedankt aan alle aanwezigen voor hun digitale deelname.

Slotontmoeting Omgevingsvisie Bergeijk

Op woensdagavond 16 juni kwamen bewoners en ondernemers bijeen in de Slotontmoeting voor de omgevingsvisie van de gemeente Bergeijk. Tijdens de bijeenkomst keken we gezamenlijk terug op hetgeen wat is opgehaald in het participatieproces. Na een terugkoppeling van de participatieopbrengst praatten de inwoners verder door over de toekomst van de gemeente aan de hand van een aantal peilingen.

Avondvoorzitter Edwin Oude Weernink opende de avond met een inleiding waarin ook een aantal spelregels voor de digitale bijeenkomst zijn gedeeld. Wethouder Mathijs Kuijken heette de deelnemers welkom en stipte kort aan waar het deze avond over zou gaan. Daarna volgde een terugkoppeling van het participatieproces door Edwin.

Na de terugkoppeling was het tijd voor de deelnemers om aan de slag te gaan. Aan de hand van een aantal peilingen praatten de inwoners mee over de toekomst van Bergeijk en wat daarin van belang is. In de peilingen kwamen de volgende thema's aan bod: wonen, werken & ondernemen, voorzieningen & verbondenheid, groen, water & klimaat en mobiliteit & bereikbaarheid. De inbreng uit de peilingen en de discussie wordt gebruikt door de gemeente Bergeijk als input voor de omgevingsvisie. Hieronder volgt een verslag van de belangrijkste punten die op tafel zijn gekomen, gesorteerd per thema.

Wonen

- Er is meer behoefte aan betaalbare woningen in Bergeijk. Kijk als gemeente ook naar mogelijkheden voor woonvormen in vrijkomende agrarische bebouwing (VAB's). Een deelnemer gaf aan dat de dorpen meer naar elkaar toe dienen te groeien, ook als dit ten koste gaat van het buitengebied.
- De gemeente dient meer te kijken naar mogelijkheden voor kleinere woningen. Een deelnemer gaf aan dat het goed is ook in de bebouwde kom te kijken naar mogelijkheden voor het bouwen van extra woonlagen.
- De gemeente dient de regie te nemen in het bouwen van woningen voor onder andere starters. Kijk hierbij eerst naar de eigen gronden. Brainport breidt uit en Bergeijk dient hier ook op in te springen. Op deze manier zorg je ook dat er minder woon-werk verkeer noodzakelijk is.
- Er werd benoemd dat bij het bouwen van woningen het van belang is dat er gekeken wordt naar het landschap en het karakter van Bergeijk.

Werken en ondernemen

- Over de peiling: *"Er moet altijd ruimte zijn voor Bergeijkse ondernemers vanuit alle sectoren om hun bedrijf uit te kunnen breiden in onze gemeente"* waren de meningen verdeeld. Enerzijds werd er beredeneerd vanuit de inclusie gedachte (iedereen mag meedoen) en anderzijds werd er ook gezegd dat bewoners niet zitten te wachten op een omvang van bedrijven zoals Tata Steel.
- Het merendeel van de deelnemers stemde ermee in dat het buitengebied ook ruimte moet bieden aan nieuwe ontwikkelingen zoals natuur, niet-agrarische bedrijven en woningbouw. Er dient ook ruimte te komen voor de jeugd in Bergeijk. De VAB's kunnen bijvoorbeeld benut worden voor zowel horeca, jonge ondernemers als woongelegenheid.
- Van belang is dat er een striktere handhaving komt op de horeca in het buitengebied. De horeca in het buitengebied dient dezelfde regels na te streven als de horeca in de kernen.

Voorzieningen en verbondenheid

- Voorzieningen zijn cruciaal voor de leefbaarheid in Bergeijk. Als voorbeeld werd gegeven dat de Weebosch al een aantal jaar voor het behoud van de school strijdt.
- Aandacht voor de bus voorzieningen richting de scholen. Met name voor de mbo'ers in Eindhoven.
- In Westerhoven is een enquête gehouden waaruit blijkt dat de inwoners vooral voorzieningen als busverbindingen en een pinautomaat belangrijk vinden.

Groen, water en klimaat

- Aandacht besteden aan overstromingen in Bergeijk. Hevige regenbuien in juni 2021 en daarbij horende overlast zijn opnieuw bewijs dat we hier meer voor moeten doen.
- Stimuleer als gemeente de inwoners om hun tuin te vergroenen maar geef hierin ook het goede voorbeeld door middel van een voorbeeldproject. Kijk ook naar de kosten die gevraagd worden voor groenafval op de stort. Mogelijk dat deze verlaagd kunnen worden.
- Voorkom de druk op de grond van zonnepanelen/zonneboeren.

Mobiliteit en bereikbaarheid

- Stuur zoveel mogelijk aan om de kernen autoluw te maken, denk aan een fietsstraat waar de auto te gast is. Dit kan ook weer invloed hebben op het verkeersgedrag.
- Behoorlijk wat fietspaden zijn te smal in Bergeijk.

We kijken terug op een geslaagde Slotontmoeting waarin we gezamenlijk het participatie proces hebben afgesloten. Wij bedanken alle aanwezigen voor hun digitale deelname.